

* معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی *

* مدیریت امور آموزشی *

آیین نامہ آموزشی دورہ های

کاردانی و کارشناسی

(پیوستہ و ناپیوستہ)

و شیوہ نامہ اجرایی

بسمه تعالی

" به استناد آئین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته) مصوب جلسه ۸۵۹ شماره مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۶ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ، شیوه نامه اجرایی این آئین نامه در راستای تسهیل امور خدمات آموزشی تدوین و در یکصد و چهلمین جلسه شورای آموزشی دانشگاه به تصویب رسیده است و از نیمسال اول سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ به اجرا در می آید. "

* مدیریت امور آموزشی دانشگاه *

مقدمه:

به استناد بندهای ۲، ۸ و ۱۲ ماده ۳ آیین نامه شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (مصوب ۹۳/۷/۲۸)، آیین نامه زیر تدوین و به اجرا گذاشته می شود:

ماده ۱- هدف

هدف از تدوین این آیین نامه، تنظیم امور آموزش دانشگاه برای تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد و متناسب با نیازهای جامعه و ایجاد هماهنگی در فعالیت های آموزشی دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی کشور و استفاده بهینه از ظرفیت های موجود در ارتقای کیفیت آموزشی دانشجویان است.

ماده ۲- تعاریف

۱. وزارت: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

۲. دانشگاه: منظور هر یک از دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی و پژوهشی (اعم از دولتی و غیردولتی) است که دارای مجوز تاسیس از مراجع ذی ربط بوده، و مجری هر یک از دوره های کاردانی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته هستند.

۳. آموزش رایگان: منظور آموزش دانشجو در طول سنوات مجاز دوره تحصیلی بدون پرداخت هزینه در دانشگاه هایی است که از بودجه عمومی دولت استفاده می کنند.

۴. دانشجو: فردی است که در یکی از دوره های آموزش عالی برابر ضوابط معین پذیرفته شده، ثبت نام کرده و مشغول به تحصیل است.

۵. حضوری: منظور شیوه ای از آموزش است که دانشجو به صورت تمام وقت در فعالیت های آموزشی دانشگاه شرکت می کند.

۶. غیر حضوری: منظور شیوه ای از آموزش است که حضور فیزیکی دانشجو در فعالیت های آموزشی الزامی نیست.

۷. نیمه حضوری: منظور شیوه ای از آموزش است که بخشی از آن به صورت حضوری و بخشی از آن به صورت غیرحضوری انجام می شود.

۸. **راهنمای آموزشی:** عضو هیات علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی است که از سوی دانشگاه انتخاب می شود تا راهنمای تحصیلی دانشجو از تاریخ ورود تا دانش آموختگی باشد.
۹. **برنامه درسی:** منظور مجموعه به هم پیوسته ای از دروس هر رشته تحصیلی است که هدف مشخصی را دنبال می کند و برنامه آن توسط شورای عالی به تصویب رسیده است.
۱۰. **واحد درسی:** میزان درسی است که مفاد آن برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی (بازدید علمی) ۴۸ ساعت، کارورزی یا کار در عرصه ۶۴ ساعت و کارآموزی ۱۲۰ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی و طبق برنامه درسی مصوب اجرا می شود.
۱۱. **درس جبرانی:** درسی است که به تشخیص گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو، در آغاز دوره تحصیلی مربوط ضروری است.
۱۲. **رشته تحصیلی:** یکی از شعب فرعی از گروه های علمی است که به لحاظ موضوع کاملاً مشخص است و از موضوعات گروه های علمی دیگر متمایز بوده و حداقل به یک کارایی مشخص می انجامد.
۱۳. **گرایش تحصیلی:** هر یک از شعب یک رشته تحصیلی که ناظر بر تخصص آن باشد، که اختلاف دروس در دو گرایش از یک رشته نباید از ۷ درصد کل واحدهای رشته کمتر و از ۳۰ درصد کل واحدها بیشتر باشد.
۱۴. **دوره کاردانی پیوسته:** دوره تحصیلی که پس از دوره متوسطه آغاز می شود و شامل دانش آموختگانی است که بدون گذراندن دوره پیش دانشگاهی وارد دوره کاردانی شده و حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی مصوب به دریافت مدرک کاردانی منتهی می شود.
۱۵. **دوره کاردانی ناپیوسته:** دوره تحصیلی که پس از دوره متوسطه آغاز می شود و شامل دانش آموختگانی است که با گذراندن دوره پیش دانشگاهی وارد دوره کاردانی شده و حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کاردانی منتهی می شود.
۱۶. **دوره کارشناسی پیوسته:** دوره تحصیلی است که پس از دوره متوسطه آغاز می شود و حداقل با گذراندن ۱۳۰ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می شود.
۱۷. **دوره کارشناسی ناپیوسته:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) آغاز می شود و حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می شود.
۱۸. **گروه آزمایشی:** مجموعه رشته های مختلف تحصیلی در دوره متوسطه است که با توجه به مواد آزمون مشترک، دسته بندی می شود.

۱۹. گروه آموزشی: بنیادی ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیات علمی دارای تخصص مشترک در یک رشته علمی است که با ایجاد و راه اندازی آن رشته تحصیلی، در دانشگاه تشکیل می شود.

۲۰. شورای آموزشی: یکی از شوراهای تخصصی اولین سطح سیاستگذاری بخشی دانشگاه می باشد که در حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی به ریاست معاون آموزشی تشکیل می شود و نسبت به سیاستگذاری و برنامه ریزی به منظور ایجاد هماهنگی در امور اجرایی در بخش مربوط و ارائه به شورای دانشگاه و هیأت رئیسه اقدام می نماید. شورای آموزشی می تواند اختیارات مشخص شده در این آیین نامه را به گروه آموزشی یا کمیته منتخب تفویض کند.

۲۱. دانش آموخته: فردی است که یکی از دوره های تحصیلی را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوط را دریافت کرده باشد.

۲۲. نیمسال تحصیلی: هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزشی و دو هفته امتحانات پایانی است.

۲۳. دوره تابستانی: شامل ۶ هفته آموزش و یک هفته امتحانات پایانی است.

ماده ۳- شرایط عمومی و اختصاصی ورود به دوره

۱-۳: داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی برابر مصوبات وزارت.

۲-۳: احراز توانمندی علمی مطابق مصوبات وزارت.

ماده ۴- نحوه اجرای دوره

آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام واحدی و به زبان فارسی انجام می شود.

تبصره: دانشگاه اختیار دارد در صورت توانایی، برنامه درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی را منحصراً برای دانشجویان خارجی در صورتی که به حد نصاب لازم برای تشکیل کلاس برسد با رعایت ضوابط و مقررات مربوط، به زبان انگلیسی ارائه نماید.

ماده ۵ - دانشگاه موظف است، برنامه آموزشی و درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت را برای دوره ای که در آن با مجوز شورای گسترش آموزش عالی دانشجو پذیرفته است، اجرا نماید.

تبصره: دانشگاه اختیار دارد حداکثر ده درصد از واحدهای درسی هر دوره را با اولویت دروس پایه و عمومی به جز دروس مجموعه معارف اسلامی و فارسی عمومی به صورت الکترونیکی (مجازی) با تأکید بر محتوای الکترونیکی و رعایت استانداردهای مصوب وزارت ارائه نماید.

ماده ۶- دانشگاه موظف است، برای هدایت تحصیلی دانشجو از زمان پذیرش، یکی از مدرسان مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو را به عنوان راهنمای آموزشی تعیین و اعلام کند.

ماده ۷- دانشجو در هر نیمسال تحصیلی لازم است حداقل ۱۲ و حداکثر ۲۰ واحد درسی انتخاب کند. حداکثر واحد مجاز انتخابی در دوره تابستان ۶ واحد درسی است.

تبصره ۱: اگر میانگین نمرات دانشجویی در یک نیمسال حداقل ۱۷ باشد، در اینصورت دانشجو با تأیید گروه آموزشی در نیمسال تحصیلی بعد می تواند حداکثر تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۲: چنانچه دانشجو در نیمسال آخر برای دانش آموختگی، حداکثر ۲۴ واحد درسی باقی داشته باشد، بشرطی که میانگین کل وی بالای ۱۰ باشد، می تواند تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۳: در شرایط خاص که دانشجو با گذراندن حداکثر ۸ واحد درسی دانش آموخته شود، با تأیید گروه آموزشی، می تواند واحدهای مذکور را در دوره تابستانی اخذ نماید.

تبصره ۴: دانشجو همزمان نمی تواند از مفاد تبصره ۲ و ۳ این ماده استفاده کند.

تبصره ۵: در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقیمانده دانشجو در پایان هر نیمسال به تشخیص گروه آموزشی، بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو به کمتر از ۱۲ واحد درسی برسد در اینصورت این نیمسال به عنوان یک نیمسال در سنوات تحصیلی وی محسوب می شود، اما در مشروط شدن یا ممتاز شدن دانشجو (موضوع تبصره ۱ همین ماده) بی تأثیر است (به عبارت دیگر، در شرایط مذکور اگر میانگین دانشجو کمتر از ۱۲ شد مشروط نیست و اگر ۱۷ و بالاتر شد ممتاز محسوب نمی شود).

ماده ۸- در صورتی که دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی برای دانش آموختگی حداکثر دو درس نظری داشته باشد، با تأیید گروه آموزشی و با رعایت سقف واحدهای آن نیمسال (موضوع تبصره های ۲ و ۳ ماده ۷) می تواند دروس را به صورت معرفی به استاد در آن نیمسال یا دوره تابستان بگذراند.

تبصره: چنانچه دانشجویی قبلاً یک درس عملی - نظری را اخذ ولی نمره قبولی کسب نکند اما دوره عملی درس فوق را گذرانده باشد، می تواند با ارائه مفاد این ماده، بخش نظری آن درس را به صورت معرفی به مدرس اخذ نماید.

ماده ۹- چگونگی و ترتیب ارائه کلیه دروس هر دوره با رعایت پیش نیاز (تقدم و تأخر) دروس (طبق برنامه درسی مصوب) بر عهده شورای آموزشی گروه است.

تبصره: دانشجوی در آخرین نیمسال تحصیلی، از رعایت مقررات مربوط به پیش نیاز (تقدم و تأخر) دروس معاف است.

ماده ۱۰- تعداد واحدهای جبرانی با تشخیص گروه آموزشی صرفاً برای دوره کارشناسی ناپیوسته حداکثر ۶ واحد می باشد و نمره دروس جبرانی در میانگین نیمسال و کل محاسبه نمی شود.

تبصره: دانشگاه اختیار دارد برای دانش آموختگان دوره کاردانی پیوسته (فاقد مدرک پیش دانشگاهی) که معدل کل آنها زیر ۱۴ است و در دوره کارشناسی ناپیوسته در رشته غیر مرتبط (به تشخیص گروه آموزشی) پذیرفته شده اند حداکثر ۲۰ واحد درسی جبرانی ارائه کند. نمره این دروس در میانگین نیمسال و کل محاسبه نمی شود.

ماده ۱۱- آموزش رایگان برای هر دانشجوی، در هر دوره تحصیلی صرفاً یکبار و در یک رشته تحصیلی امکانپذیر است.

ماده ۱۲- دانشجویان مشمول تحصیل رایگان، در صورت حذف یا عدم کسب نمره قبولی در هر درس، برای انتخاب مجدد آن درس در صورتی که سنوات مجاز تحصیلی دانشجوی تمام شده باشد موظف به پرداخت هزینه مربوط طبق مصوبه هیات امنای دانشگاه می باشد.

ماده ۱۳- دانشجوی مشمول این آیین نامه می تواند در دوره های غیر حضوری که منتهی به مدرک تحصیلی می شود، مطابق مصوبات مربوط به صورت همزمان تحصیل کند.

تبصره: تحصیل همزمان دانشجویان استعدادهای درخشان براساس مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت انجام می شود.

ماده ۱۴- برنامه ریزی و تصمیم‌گیری درباره چگونگی و زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، اعلام و ثبت نمره، تاریخ تجدید نظر و غیره طبق شیوه نامه اجرایی مصوب شورای آموزشی دانشگاه انجام می‌شود.

شیوه نامه اجرایی:

الف- زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس مطابق تقویم آموزشی مصوب هر سال تحصیلی می باشد.
ب - ثبت نمره

تبصره ۱: مدرس هر درس موظف است گزارش نمره ارزیابی نهایی درس دانشجویان را ظرف مدت ۷ روز از تاریخ برگزاری امتحان پایان نیمسال آن درس در سامانه ثبت نماید.

تبصره ۲: دانشجویی که به نمره ارزیابی درس تقاضای تجدید نظر داشته باشد، می‌تواند ظرف مدت ۳ روز از تاریخ اعلام نمره، تقاضای تجدید نظر خود را از طریق سامانه ثبت نمایند. مدرس هر درس نیز موظف است ظرف مدت دوازده روز، از تاریخ دریافت تقاضای تجدید نظر دانشجویان، به اعتراضات دانشجویان رسیدگی و اشتباهات احتمالی را برطرف و نمره قطعی را در سامانه ثبت نمایند.

تبصره ۳: نمرات دروس تمرین دبیری، کارآموزی، پروژه، کارورزی، عملیات صحرایی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه درسی مصوب توام با تکلیف پژوهشی ارائه می‌شود، در صورتی که به تشخیص مدرس و تایید گروه آموزشی مربوط، تکمیل آنها در طول یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می‌شود. نمره ناتمام باید حداکثر ظرف مدت چهل و پنج (۴۵) روز پس از آخرین امتحان نیمسال، بصورت قطعی در سامانه ثبت نمایند.

* نمره درس پس از قطعی شدن غیرقابل تغییر است.

* چنانچه اخذ این نوع از دروس در ترم آخر باشد نمره آن باید تا پایان همان نیمسال تایید گردد. (نیمسال اول تا پایان بهمن ماه - نیمسال دوم تا پایان شهریور ماه)

ماده ۱۵- حداکثر مدت مجاز تحصیل در دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۲ سال و در دوره‌های کارشناسی پیوسته ۴ سال است.

تبصره ۱: دانشگاه اختیار دارد در شرایط خاص و با تصویب شورای آموزشی دانشگاه، حداکثر ۱ نیمسال برای دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته و حداکثر ۲ نیمسال برای دوره کارشناسی پیوسته، مدت مجاز تحصیل را افزایش دهد. چنانچه دانشجویی در این مدت دانش آموخته نشود از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

تبصره ۲: هزینه افزایش سنوات تحصیلی طبق تعرفه مصوب هیات امنای دانشگاه از دانشجویان مشمول آموزش رایگان دریافت می شود.

تذکره:

* برای کلیه دانشجویان ورودی ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ حداکثر مدت مجاز تحصیل در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۵/۲ سال و در دوره های کارشناسی پیوسته ۵ سال است.

* برای کلیه دانشجویان ورودی قبل از سال تحصیلی ۱۳۹۱ حداکثر مدت مجاز تحصیل در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۳ سال و در دوره های کارشناسی پیوسته ۶ سال است.

ماده ۱۶- ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس توسط مدرس آن درس و بر اساس حضور و فعالیت در کلاس، انجام تکالیف و نتایج امتحانات انجام می شود و به صورت عددی از صفر تا بیست محاسبه می گردد.

شیوه نامه اجرایی:

تبصره ۱: برگزاری آزمون کتبی برای دروس نظری الزامی است.

تبصره ۲: برگزاری امتحان به غیر از زمان اعلام شده توسط آموزش دانشگاه تحت هر شرایطی ممنوع است.

تبصره ۳: نمرات دروس تمرین دبیری، کارآموزی و کارورزی، پروژه، عملیات صحرایی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه درسی مصوب، با پروژه ارائه می شود، در صورتی که به تشخیص مدرس و تایید گروه آموزشی مربوط، تکمیل آنها در طول یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می شود. قطعی شدن نمره ناتمام طبق شیوه نامه ماده ۱۴ انجام می شود.

ماده ۱۷- حضور دانشجو در تمام جلسات درس دوره های حضوری الزامی است.

تبصره ۱: اگر دانشجو در درسی بیش از $\frac{3}{16}$ جلسات یا در جلسه امتحان پایان نیمسال آن درس غیبت کند، چنانچه غیبت دانشجو به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه غیرموجه تشخیص داده شود، نمره آن درس صفر و در صورت تشخیص موجه، آن درس حذف می شود. در این صورت رعایت حدنصاب ۱۲ واحد در طول نیمسال برای دانشجو الزامی نیست ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می شود.

تبصره ۲: در شرایط خاص، حذف تمام دروس یک نیمسال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجو و تأیید شورای آموزشی دانشگاه قبل از شروع امتحانات (دو هفته قبل از شروع امتحانات) و با احتساب در سنوات تحصیلی امکانپذیر است.

تبصره ۳: دانشجو می‌تواند با رعایت مفاد تبصره ۱ این ماده، در صورت اضطرار تا دو هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال، صرفاً یک درس نظری را با تایید گروه آموزشی حذف کند، به شرط آن که تعداد واحدهای باقیمانده دانشجو کمتر از ۱۲ واحد نشود. (حذف تکدرس)

شیوه نامه اجرایی:

شرایط احراز غیبت موجه :

الف) ارائه گواهی معتبر مبنی بر بستری روزانه در بیمارستان و درمانگاه و ارائه تسویه حساب
ب) تاییدگواهی توسط پزشک معتمد دانشگاه
ج) فوت بستگان درجه ۱ دانشجو (پدر، مادر، خواهر، برادر، فرزند)

تذکره: با داشتن هر یک از شرایط فوق الذکر، دانشجو موظف است حداکثر یک هفته بعد از غیبت در کلاس یا امتحان پایان نیمسال نسبت به ارائه مدارک توجیهی غیبت خود، به دانشکده مربوطه اقدام نماید.

ماده ۱۸- حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ است.

تبصره ۱: دانشجویی که در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسال‌های بعدی درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذراند، نمره یا نمره های مردودی قبلی در ریزنمرات تحصیلی دانشجو، فقط ثبت و باقی می ماند. این نمره ها در محاسبه معدل کل بی اثر و فقط آخرین نمره قبولی در آن درس ملاک محاسبه میانگین کل دوره خواهد بود.

تبصره ۲: گذراندن دروس با استفاده از تبصره ۱ فقط برای محاسبه میانگین کل دوره تحصیلی در زمان دانش آموختگی می باشد و مشروطی دانشجو را در نیمسال های قبل خنثی نمی کند.

تبصره ۳: تسهیلات این ماده شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا کمیته انضباطی نمره مردودی دریافت می کنند نمی شود.

ماده ۱۹- چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۲ باشد، دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی شده و در نیمسال بعدی حداکثر می تواند ۱۴ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۱: چنانچه دانشجویی در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۲ نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال اعم از متوالی یا متناوب مشروط شده باشد، از تحصیل محروم می شود.

تبصره ۲: برای کلیه دانشجویان قبل از ورودی ۱۳۹۱ حداکثر نیمسالهای مشروطی دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۲ نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال متوالی یا ۴ نیمسال متناوب است که دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود.

تبصره ۳: برای کلیه دانشجویان ورودی ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ حداکثر نیمسال های مشروطی دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۲ نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال اعم از متوالی یا متناوب است. در مواردی که معدل کل دانشجو ۱۲ یا بالاتر باشد، در سقف سنوات مجاز می تواند تا زمانی که مشروط نشود به تحصیل ادامه دهد در غیراین صورت، از تحصیل محروم می شود.

تبصره ۴: برای کلیه دانشجویان ورودی ۱۳۹۳ و بعد از آن حداکثر نیمسالهای مشروطی دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۲ نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال متوالی یا متناوب است که دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود.

شیوه نامه اجرایی:

چنانچه دانشجوی سال آخر (کلیه ورودی ها) ۲۴ واحد درسی جهت فارغ التحصیلی داشته و کل آن واحدها را بتواند در نیمسال آخر اخذ نماید مشمول اخذ حداکثر ۱۴ واحد در صورت مشروطی نمی گردد. در صورتی که موفق به اخذ کل آن واحدها نگردد تنها مجاز به اخذ ۱۴ واحد درسی می باشد.

ماده ۲۰- دانشجو می تواند با رعایت سنوات مجاز تحصیل، در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۱ نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته حداکثر ۲ نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده نماید.

تبصره ۱: مدت مجاز مرخصی زایمان ۲ نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات تحصیلی است.

تبصره ۲: مدت مجاز مرخصی پزشکی، در صورت تایید پزشک معتمد دانشگاه و شورای آموزشی، حداکثر ۲ نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات تحصیلی است.

تبصره ۳: بررسی سایر مصادیق مرخصی تحصیلی (مانند ماموریت همسر یا والدین و ...) حداکثر تا ۲ نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات مجاز، در اختیار شورای آموزشی دانشگاه است.

تبصره ۴: دانشجو می تواند با تشخیص شورای آموزشی دانشگاه از مجموع مرخصی های مذکور در این ماده و تبصره های مندرج در آن بهره مند شود.

شیوه نامه اجرایی:

دانشجوی متقاضی مرخصی پزشکی مکلف است در اسرع وقت (زمان اعلام شده در تقویم آموزشی برای اخذ مرخصی) نسبت به تحویل مدارک پزشکی به واحد مربوطه اقدام نماید.

ماده ۲۱- ثبت نام نکردن دانشجو در هر نیمسال تحصیلی، انصراف از تحصیل محسوب می‌شود.

تبصره: تصمیم‌گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

شیوه نامه اجرایی:

دانشجوی متقاضی ادامه تحصیل مکلف است در اسرع وقت (در همان نیمسال) نسبت به تحویل مدارک و مستندات خود جهت طرح در شورای آموزشی دانشگاه اقدام نماید.

ماده ۲۲- دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصاً و به صورت کتبی به اداره آموزش دانشگاه تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یک‌بار و تا دوماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد در غیر اینصورت، پس از انقضای این مهلت حکم انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود.

شیوه نامه اجرایی:

* دانشجویی که متقاضی لغو درخواست انصراف از تحصیل باشد اگر در بازه زمانی درخواست انصراف تا لغو درخواست انصراف در کلاس‌های درس شرکت نکرده باشد مشمول تبصره ماده ۱۷ خواهد شد.

* دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل موظف است نسبت به تسویه حساب هزینه‌های آموزش رایگان تا زمانی که مشغول به تحصیل بوده است اقدام نماید. سپس با رعایت مفاد ماده ۲۲ حکم انصراف قطعی ایشان صادر خواهد شد.

ماده ۲۳- دانشجوی دوره‌های کاردانی و کارشناسی پیوسته با داشتن شرایط زیر می‌تواند از یک رشته یا گرایش به رشته یا گرایش دیگر تحصیلی در همان دانشگاه تغییر رشته یا گرایش دهد:

الف) وجود رشته یا گرایش مورد تقاضای دانشجو در دانشگاه

ب) موافقت گروه آموزشی مبدا و مقصد و با تایید شورای آموزشی دانشگاه

ج) کمتر نبودن نمره‌های اکتسابی دانشجو در آزمون سراسری گروه آزمایشی ذی‌ربط از نمره آخرین فرد پذیرفته شده در آن رشته یا گرایش در دانشگاه و در سال پذیرش با تایید سازمان سنجش آموزش کشور (داشتن کد رشته مورد تقاضا در کارنامه محرمانه)

د) امکان ادامه تحصیل دانشجو در رشته یا گرایش جدید در سنوات مجاز باقیمانده

تبصره: دانشجوی در هر دوره تحصیلی فقط برای یک بار می‌تواند با رعایت شرایط فوق، تغییر رشته یا گرایش دهد.

شیوه نامه اجرایی:

- * گذراندن حداقل ۲۴ واحد درسی جهت تغییر رشته و گرایش الزامی است.
- * دانشجو ابتدا تایید کد مورد تقاضا جهت تغییر رشته را از آموزش کل می‌گیرد.
- * پس از اخذ تاییدیه به آموزش دانشکده مراجعه و فرم مورد تقاضا را دریافت و تکمیل می‌نماید.
- * فرم تکمیل شده را به گروه خود جهت طرح در گروه آموزشی تحویل می‌دهد.
- * پس از تایید گروه مبدا فرم به اداره آموزش کل ارسال تا برای طرح درخواست و بررسی و اعلام نظر گروه رشته مورد تقاضا ارسال شود.
- * نتیجه بررسی گروه مقصد به آموزش کل ارسال و سپس دانشجو از نتیجه مطلع خواهد شد.

ماده ۲۴- تغییر رشته از دوره‌های پایین به دوره‌های بالاتر، از غیردولتی به دولتی، از شبانه به روزانه، از غیر حضوری به نیمه حضوری و حضوری ممنوع است ولی برعکس آن مجاز است.

تبصره: تغییر رشته دانشجویی که پذیرش وی در دوره از طریق بدون آزمون می‌باشد به رشته‌هایی که پذیرش در آنها از طریق آزمون سراسری صورت گرفته باشد، ممنوع است.

ماده ۲۵- تغییر رشته دانشجو در دوره کارشناسی ناپیوسته ممنوع است، اما تغییر گرایش با داشتن شرایط و ضوابط ذکر شده در ماده ۲۳ امکان پذیر است.

ماده ۲۶- میهمانی و انتقال دانشجو مطابق آیین‌نامه میهمانی و انتقال دانشجویان دوره‌های کاردانی و کارشناسی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی دولتی و غیردولتی مصوب وزارت انجام می‌شود.

ماده ۲۷- انتقال توأم با تغییر رشته یا گرایش در صورت احراز شرایط (موضوع مواد ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸) و با کسب موافقت دانشگاه های مبدا و مقصد، فقط برای یکبار امکان پذیر است.

ماده ۲۸- معادل سازی و پذیرش واحدهای درسی گذرانده شده دانشجو براساس دستورالعمل اجرایی مصوب شورای آموزشی دانشگاه امکان پذیر است.

تبصره ۱: به ازای هر ۱۲ تا ۲۰ واحد از دروس معادل‌سازی شده، یک نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجو کاسته می‌شود.

تبصره ۲: معادل‌سازی دروس صرفاً در شیوه‌های آموزشی هم عرض به شرح زیر صورت می‌گیرد:

الف) واحدهای گذرانده دانشجوی حضوری به دوره‌های حضوری، نیمه حضوری یا غیرحضوری

ب) نیمه حضوری به نیمه حضوری و غیرحضوری

ج) غیر حضوری به غیرحضوری

شیوه نامه اجرایی:

چنانچه واحدهای معادل سازی شده دانشجو هنگام تغییر رشته یا گرایش بیش از ۵۰ واحد درسی باشد این دانشجو واجد شرایط استفاده از تسهیلات بدون آزمون مصرح در آیین‌نامه استعدادهای درخشان نخواهد بود.

ماده ۲۹- ملاک دانش‌آموختگی برای دوره‌های کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته داشتن میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان دوره است.

تبصره: چنانچه میانگین کل دانشجویی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی آن دوره کمتر از ۱۲ باشد، تنها یک نیمسال با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی به وی فرصت داده می‌شود تا با اخذ مجدد حداکثر ۲۰ واحد از درسهایی که با نمره کمتر از ۱۲ گذرانده است، میانگین کل دروس اخذ شده خود را به حداقل ۱۲ برساند و مدرک تحصیلی دوره را دریافت کند در غیر اینصورت از تحصیل محروم می‌شود.

ماده ۳۰- در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته حداقل ۶۸ واحد درسی (شامل حداکثر ۱۰ واحد دروس عمومی و مابقی از سایر دروس دوره) را با نمره قبولی گذرانده و میانگین کل دروس گذرانده وی ۱۲ یا بالاتر باشد، در این صورت می‌تواند مدرک دوره کاردانی همان رشته را دریافت کند. در غیر اینصورت، به دانشجوی مذکور و همچنین به دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، فقط گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده داده خواهد شد.

* کلیه دانشجویان قبل از ورودی ۱۳۹۳ با گذراندن ۷۰ واحد قبولی و معدل کل ۱۲ به بالا می‌توانند درخواست کاردانی نمایند.

تبصره ۱: در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته بیش از واحدهای مورد نیاز دوره کاردانی را با نمره قبولی گذرانده باشد، در این صورت دانشگاه دروسی را ملاک میانگین کل برای صدور مدرک کاردانی قرار می‌دهد که میانگین کل دانشجو در آن دروس ۱۲ یا بالاتر شود.

تبصره ۲: صدور مدرک کاردانی حسب تقاضای دانشجو و صرف نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته یا مجری بودن دانشگاه محل تحصیل دانشجو انجام می شود.

ماده ۳۱- تاریخ دانش آموختگی، زمان ثبت آخرین نمره درس دانشجو در اداره آموزش دانشگاه است.

ماده ۳۲- مسئولیت حسن اجرای این آیین نامه و هر گونه پاسخ گویی قانونی مرتبط بر آن بر عهده دانشگاه است و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن بر عهده معاون آموزشی وزارت است.

ماده ۳۳- این آیین نامه در جلسه شماره ۸۵۹ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۶ به تصویب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی رسید و برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳ و پس از آن و نیز تمام دانشجویانی که در زمان ابلاغ این آیین نامه، شاغل به تحصیل هستند به شرطی که خللی در تحصیل ایشان ایجاد نکند لازم الاجرا است و تمام آیین نامه ها و بخشنامه های مغایر با آن لغو و بلا اثر اعلام می شود.